

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შრომები

*ჰუმანიტარულ და სოციალურ-პოლიტიკურ მეცნიერებათა
მეცნიერებათა სერია*

XXI

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა
თბილისი 2023/2024

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შრომების XXI ტომში წარმოდგენილია სამეცნიერო გამოკვლევები *ენათმეცნიერების, ლიტერატურათმცოდნეობის, ისტორიის, არქეოლოგიის, საერთაშორისო ურთიერთობების, პოლიტოლოგიის, ფსიქოლოგიის, სოციოლოგიის, სამართალმცოდნეობის, განათლებისა და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების* აქტუალურ პრობლემებზე.

კრებული განკუთვნილია როგორც შესაბამისი დარგების სპეციალისტებისა და სტუდენტებისთვის, ასევე ფართო მკითხველი საზოგადოებისთვის. შრომები რეგისტრირებულია ISSN და იტვირთება სსუ-ს რეპოზიტორიუმში DOI-ის ციფრული იდენტიფიკატორის მხარდაჭერით.

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შრომების მთავარი სარედაქციო საბჭო:

ზურაბ ხონელიძე, სსუ რექტორი, პოლიტიკის მეცნიერებათა დოქტორი (მთავარი სარედაქციო საბჭოს თავმჯდომარე); **ლია ახალაძე**, სსუ სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების დეპარტამენტის უფროსი, ისტორიის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი (მთავარი სარედაქციო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე); **ვეფხვია გვარამია**, სამართლის დოქტორი, პროფესორი, სამართლისა და დიპლომატიის ფაკულტეტის დეკანი; **ირმა ღიხამინჯია**, ეკონომიკის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, ბიზნესისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი; **ნესტან კეკელია**, მათემატიკის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა, მათემატიკის, ტექნოლოგიებისა და ფარმაციის ფაკულტეტის დეკანი; **მარინა ტურავა**, ფილოლოგიის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი; **თამარ შინჯიაშვილი**, სოციოლოგიის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი, განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი.

ჰუმანიტარულ და სოციალურ პოლიტიკურ მეცნიერებათა სერიის სარედაქციო კოლეგია:

ზურაბ ჰაპასიერი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი (მთავარი რედაქტორი); **გურამ აბესაძე**, პოლიტიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი; **გიორგი ანთელავა**, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი; **ომარ არდამელია**, ისტორიის დოქტორი, პროფესორი; **ხათუნა ამადლობელი**, ფილოსოფიის დოქტორი, პროფესორი; **ჯონი აფაქიძე**, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი; **ლია ახალაძე**, ისტორიის დოქტორი, პროფესორი (ტომის რედაქტორი); **თეიმურაზ გვანცელაძე**, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი; **ემა კილანავა**, ფილოლოგიის დოქტორი, პროფესორი; **კახა კოპალიანი**, ფსიქოლოგიის დოქტორი, პროფესორი; **მარიამ მირესაშვილი**, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი; **ლუარა სორდია**, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი პროფესორი; **ლევდა ქობალია**, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი; **გულნაზ ხუხუა**, პედაგოგიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი; **ვახტანგ ჯაფარიძე**, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი;

ტომის რედაქტორი **ლია ახალაძე**

ტექნიკური რედაქტორი **ლევან ჯიქია**

SOKHUMI STATE UNIVERSITY

PROCEEDINGS
OF SOKHUMI STATE UNIVERSITY

Volume XXI

Humanities, Social and Political Sciences Series

Sokhumi State University Press
Tbilisi – 2023/2024

The XXI volume of the **Proceedings of Sokhumi State University** presents scientific research on current problems of Linguistics, Literary Studies, History, Archaeology, International Relations, Political Science, Psychology, Sociology, Law, Education and Natural Sciences. The edition is intended for the specialists, students, and general readers. The SSU Proceedings are registered with ISSN and uploaded to the SSU repository with the support of the DOI digital identifier.

HIEF EDITORIAL COUNCIL OF PROCEEDINGS OF SOKHUMI STATE UNIVERSITY:

Zurab Khonelidze, SSU Rector, Doctor of Political Sciences (Head of the Council); **Lia Akhaladze**, Head of Scientific Research and Development Department of SSU, Doctor of History, Associate Professor (Deputy of the Head of the Council); **Vepkhvia Gvaramia**, Doctor of Law, Professor, Dean of the Faculty of Law and Diplomacy; **Irma Dikhaminjia**, Doctor of Economics, Associate Professor, Dean of the Faculty of Business and Social Sciences; **Nestan Kekelia**, Doctor of Mathematics, Associate Professor, Dean of the Faculty of Natural Sciences, Mathematics, Technology and Pharmacy; **Marine Turava**, Doctor of Philology, Associate Professor, Dean of the Faculty of Humanities; **Tamar Shinjiashvili**, Doctor of Sociology, Associate Professor, Dean of the Faculty of Educational Sciences.

EDITORIAL BOARD OF THE SERIES:

Zurab Papaskiri, Doctor of Historical Sciences, Professor (Editor-in-Chief)); **Guram Abesadze**, Doctor of Political Sciences, Professor; **Lia Akhaladze**, Doctor of History, Professor (Responsible Editor), **Khatuna Amaglobeli**, Doctor of Philosophy, Professor; **Giorgi Antelava**, Doctor of Historical Sciences, Associate Professor; **Omar Ardashelia**, doctor of history, Professor; **Johnny Apakidze**, Doctor of Historical Sciences, Professor; **Teimuraz Gvantseladze**, Doctor of Philological Sciences, Professor; **Emma Kilanava**, Doctor of Philology, Professor; **Kakhi Kopaliani**, Doctor of Psychology, Professor; **Mariam Miresashvili**, Doctor of Philological Sciences, Professor; **Luara Sordia**, Doctor of Philological Sciences, Professor; **Leda Kobalia**, Doctor of Philological Sciences, Professor; **Gulnaz Khukhua**, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor; **Vakhtang Japaridze**, Doctor of Historical Sciences, Professor.

Lia Akhaladze -The Editor of the Volume

Levan Jikia -Technical Editor

© Sokhumi State University, 2023/2024

ISSN 1987-6998

ს ა რ ზ ე კ ი = CONTENT

ისტორია, არქეოლოგია, ეთნოლოგია History, Archeology, Ethnology

ირაკლი არღვლიანი <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.01>

სვანეთის ტერიტორიის მუდმივი დასახლების, საერთო ქართველური ფუძე-ენიდან სვანური მეტყველების ფორმირების და სვანურენოვანი ქართველური მოსახლეობის განსახლების საკითხი ბრინჯაოს ხანაში -----13
Irakli Argvliani, The Issue of the Permanent Settlement of the Svaneti Territory, the Formation of the Svan Language From the Common Kartvelian Root Language, and the Resettlement of the Svan-speaking Kartvelian Po-pulation in the Bronze Age (14)

სალომე ბახია-ოქრუაშვილი <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.02>

აფხაზთა ისტორიული სინამდვილე და აფხაზთა ეთნოცენტრისტული ისტორიოგრაფია -----27
Salome Bakhia-Okruashvili, Historical Reality of Abkhazians and Ethnocentric Historiography of Abkhazians -----28

გიორგი გაფრინდაშვილი <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.03>

1919 წლის საქართველო-აზერბაიჯანის კოლექტიური უსაფრთხოებისა და ურთიერთდახმარების ხელშეკრულება და მისი შედეგები -----38
Giorgi Gaprindashvili, The 1919 Georgia-Azerbaijan Treaty of Collective Security and Mutual Assistance and its Consequences -----39

Zeynep Topal Serdar <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.04>

What is the Impact of the August 2008 War to the Georgia's Democratization Process -----51
ზეინეპ თოფალი, რა გავლენა მოახდინა 2008 წლის აგვისტოს ომმა საქართველოს დემოკრატიზაციის პროცესზე -----52

ბაკური ლაშხია <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.05>

დამფუძნებელი კრების არჩევნები ზუგდიდის მაზრაში -----61
Bakuri Lashkhia, Constituent Assembly Elections in Zugdidi Mazra -----62

ბაკური ლაშხია <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.06>

საერობო ხმოსანთა არჩევნები 1918 წელს ზუგდიდის მაზრაში -----71
Bakuri Lashkhia, Elections of Provincial Assembly Members in Zugdidi District (1918) -----72

დავით მახათაძე https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.07	
აფხაზეთის საკითხი საქართველო-ყაზახეთის ურთიერთობებში -----	80
David Makhatadze , The Issue of Abkhazia in Georgian-Kazakhstan Relations ---	81
დოდო ნადირაძე https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.08	
სეხნია ჩხეიძის ქრონოლოგიური ჩანაწერების სანდოობის საკითხი ქართული და უცხოური წყაროების მიხედვით -----	88
Dodo Nadiradze , The Issue of Reliability of Sekhnia Chkheidze's Chronological Records According to Georgian and Foreign Sources (89)	
Chinara Gabil Safarova https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.09	
The „Soft Power“ Factor in Türkiye's Georgian Policy -----	106
ჩინარა გაბილ საფაროვა , „რბილი ძალის“ ფაქტორი თურქულ - ქართულ პოლიტიკაში -----	107
კახაბერ ფიფია https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.10	
ეგრისის (ლაზიკის) სამეფოს ისტორიისათვის -----	111
Kakhaber Pipia , For the History of Lazica (Egrisi) Kingdom -----	112
თეა ქართველიშვილი https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.11	
მიხეილ მარვაშიძის ერთი წერილის შესახებ -----	134
Tea Kartvelishvili , About One of Mikheil Sharvashidze's Letters -----	135
რეზო ხვისტანი https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.12	
ჩხუტელის კრიპტა - ლეჩხუმის წმინდა მაქსიმე აღმსარებლის სასაფლაოს არქეოლოგიური კვლევის ისტორიიდან -----	144
Rezo Khvistan , Chkhuteli's crypt - From the history of Archaeological research of cemetery of saint maximus the confessor in Lechkhumi -----	144
ნიკო ჯავახიშვილი https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.13	
ქართლ-კახეთის სამეფოს თავად აფხაზთა გვარის წარმომავლობის ისტორიიდან -----	150
Nikoloz Javakhishvili , From the History of the Origin of Abkhazi – Noble Surname of Kartli-Kakheti Kingdom -----	151
დავით ჯავახიშვილი https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.14	
ქორწინებანი კახეთის სამეფო და სამეგრელოს სამთავრო სახლების წარმომ- ადგენელთა შორის (XVI-XVIII საუკუნეები) -----	167
Davit Javakhishvili , Marriages Among the Representatives of the Houses of Kakheti Kingdom and Samegrelo Principality (XVI-XVIII Centuries) -----	168
ლერი ჯიბლაძე https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.15	
შრომითი ორგანიზაციისა და დანაწილების საკითხები კოლხეთის დაბლო- ბის ნამოსახლარებზე გვიანბრინჯაო-ადრერკინის ხანაში -----	175

Lery Jibladze , Issues of Labor Organization and Distribution among Inhabitants of Colchis Plain in the Late Bronze – Early Iron Age -----	176
---	-----

ენათმეცნიერება = Linguistics

ირა დანელია https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.16 კითხვისას უკეთესი და ეფექტური შედეგების მისაღწევად კონტექსტის მეშვეობით -----	198
Ira Danelia , To Better and Effective Reading in EFL Through Context -----	198
ირა დანელია, კობა წურწუშია https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.17 ვირჯინია ვულფის „საკუთარი ოთახის“ ფემინისტური და ლინგვოსტილის-ტური პარადიგმები -----	207
Ira Danelia, Koba Tsurtsunia , Feminist and Lingvostylistic Paradigms in Virginia Woolf's „A Room of One's Own“ -----	208
ქეთევან მარგიანი https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.18 სვანური ლიმოორევი (განსჯა, შუამდგომლობა, მედიატორობა) კოლოკაციების ეთნოლინგვისტური ანალიზი -----	220
Ketavan Margiani , Limoorew in Svan (Judgment, Mediation) Ethnolinguistic Analysis of Collocations -----	221
მანანა შელია https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.19 ვაზის კონცეპტის ლექსიკურ-სემანტიკური თავისებურებები -----	230
Manana Shelia , Lexical-semantic Features of the Concept Vine -----	231
კობა წურწუშია https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.20 ენტონი ბერჯესის დისტოპიური რომანი „მექანიკური ფორტოხალი“ -----	244
Koba Tsurtsunia , Dystopian novel „A Clockwork Orange“ by Anthony Burgess -----	245
თეა ჯღარკავა https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.21 პერსონაჟისეული პოეტიკის ასპექტი და მისი სტრუქტურა „მწველი საიდუმლოს“- საფუძველზე -----	260
Tea Jgarkava , The aspect of personal poetics and its structure On the basis of the „burning secret“ -----	261
თეა ჯღარკავა https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.22 პოეტიკის ენობრივ და ლიტერატურულ-კომპოზიციურ ასპექტთა ურთიერთმიმართების პრობლემისათვის კლასიკურ ნარატივში -----	269
Tea Jgarkava , For the Problem of Relationship Between Linguistic and Literary-Compositional Aspects of Poetics in Classical Narrative -----	270

ლიტერატურათმცოდნეობა = Literary studies

- ნანა კუცია, მირანდა თოდუა** <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.23>
 ბიბლიური პარადიგმა პოსტმოდერნისტულ რომანისტიკაში (ოთარ ჭილაძის რომანი „ყოველმან ჩემმან მპოვნელმან“) ----- 275
Nana Kutsia, Miranda Todua, Biblical Paradigm in Postmodernist Novelism (Otar Chiladze's novel „Everybody I Find“) ----- 276
- ნანა კუცია, მირანდა თოდუა** <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.24>
 ძველი ქართული მწერლობის ისტორიის პოსტმოდერნისტული ანარეკლი როსტომ ჩხეიძის ესეისტურ-ბელეტრისტულ ნარკვევში „ქართული მწერლობა თვალის გადავლებით“ ----- 297
Nana Kutsia, Miranda Todua, Postmodernist reflection of the history of ancient Georgian writing in Rostom Chkheidze's essay-fiction essay „Georgian writing through the eyes of the eye“ ----- 298
- მაია მირესაშვილი** <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.25>
 პოსტტრავმული მეხსიერების მოდელები ქალური ნარატივის დისკურსში 311
Mariam Miresashvili, Models of Post-Traumatic Memory in the Discourse of Feminine Narrative -----312
- ლუარა სორდია** <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.26>
 თრობის აპოლოგია გალაკტიონ ტაბიძის და ედგარ პოს შემოქმედებაში -- 324
Luara Sordia, An Apology of Drunkenness in the Works of Edgar Poe and Galaktion Tabidze -----325
- ლუარა სორდია** <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.27>
 ხელოვნების ფსიქოლოგიის ერთი პრობლემა ედგარ პოსა და გალაკტიონის შემოქმედების მიხედვით -----334
Luara Sordia, A single problem of the psychology of art in the works of Edgar Poe and Galaktion Tabidze ----- 335
- მარიამ სულხანიშვილი** <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.28>
 მითოსური წარმოსახვა და რეალური შტრიხები ქართულ ლიტერატურაში -----343
Mariam Sulkhanishvili, Mythical Imagination and Real Touches in Georgian Literature ----- 344
- მარინა ტურავა** <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.29>
 ნაციონალური ნარატივი (აკა მორჩილაძის „obOle“) -----350
Marina Turava, National Narrative (Aka Morchiladzi's „obOle“) ----- 351

პოლიტიკური მეცნიერებები, სოციოლოგია, ფსიქოლოგია
Political Sciences, Sociology, Psychology

ომარ არდაშელია <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.30>

ჰენრი კისინჯერის ზომიერების საგარეო პოლიტიკა საერთაშორისო ურთიერთობებში- *ედვინება ჰენრი კისინჯერის დაბადებიდან 100 წლის იუბილეს*-360
Omar Ardashelia, Henry Kissinger's Foreign Policy of Moderation in International Relations (Dedicated to the 100th Anniversary of Henry Kissinger's Birth)----- 361

ანა ზუბაშვილი, კახა კოპალიანი, ელენე ჩომახიძე

<https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.31>

ემოციების კოგნიტური რეგულაციის კითხვარის ქართული ვერსიის შემუშავება (ახალგაზრდებისათვის) -----383
Ana Zubashvili, Kakha Kopaliani, Elene Chomakhidze, Validation of the Georgian Version of Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ) ----- 384
For Young Adults

გელა ცაავა <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.32>

ე. წ. აფხაზური ეროვნული პასპორტის სამგზავრო დოკუმენტად აღიარების მცდელობები ----- 401
Gela Tsaava, Attempts to Recognize the „Abkhazian National Passport“ as a Travel Document ----- 402

სამართალი = Law Studies

ლალი გაბისონია <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.33>

ექვთიმე მთაწმინდელი (ათონელი)-სამართლის მთარგმნელობითი სკოლის ფუძემდებელი ----- 407
Lali Gabisonia, Ekvtime Mtatsmindeli (of Athos) Grandmaster of the Law Translation School, His Literary and Theological Legacy -----408

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებანი
Natural Sciences

ლალი ახალაძე <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.34>

ბიოქიმიური მაჩვენებლების განსაზღვრა განსხვავებული სირთულის თავდაცვითი რეაქციების ტესტირებისას -----421
Lali Akhaladze, Determinaton of Biochemical Indicators During the Test of Protective Mechanisms of Various Complexity -----422

განათლების მეცნიერებანი Education Scientific

ცირა ბაქრაძე https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.35	
ინკლუზიური განათლების მოდელები -----	436
Tsira Bakradze , Inclusive Education Models -----	437
მანანა ბოჭორიშვილი https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.36	
მასწავლებლის მომზადების სამოცკრედიტიანი პროგრამის სტუდენტთა აკადემიურ მიღწევებზე მოქმედი ფაქტორები -----	445
Manana Bochorishvili , Factors Affecting the Academic Achievement of Students in Teacher Training Educational Programs -----	446
გიორგი ლორია https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.37	
სასკოლო განათლების ისტორიული დისკურსი საქართველოში XX საუკუნის დასაწყისში -----	458
Giorgi Loria , Historical Discourse of School Education in Georgia at the Beginning of the 20th Century -----	459
გიორგი ლორია https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.38	
საქართველოში დასავლური საგანმანათლებლო იდეების გავრცელების ისტორიიდან (XX საუკუნის დასაწყისი) -----	487
Giorgi Loria , From the History of the Spread of Western Educational Ideas in Georgia (early 20th century) -----	488
ნატო კობულაძე https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.39	
სწავლების უნივერსალური დიზაინი - საუნივერსიტეტო გამოწვევები -----	503
Nato Kobuladze , Universal Design for Instruction - University Challenges -----	504
თამარ შინჯიაშვილი, ლია ახალაძე https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.40	
დიფერენციაციის გამოწვევები და მათი დაძლევის გზები -----	510
Tamar Shinjiashvili, Lia Akhaladze , Differentiation Challenges and Ways to Overcome them in Elementary Grades -----	511
ლეილა შეროზია https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.41	
თანამედროვე კლასის დამრიგებლის მშობლებთან მუშაობის მეთოდოლოგია- -----	530
Leila Sherozia , Methodology of Working With Parents of a Modern Class Head-Teacher -----	531
ნინო წულაია https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.42	
ბლუმის ტაქსონომიის გამოყენებით საკლასო აქტივობების შექმნა ინგლისურის, როგორც უცხოური ენის, შემსწავლელებისთვის -----	536
Nino Tsulaia , Crafting Classroom Activities for EFL Learners Using Bloom's Taxonomy -----	537

ლევან ჯინჯიხაძე <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.43>

ქართულ-აფხაზური ურთიერთობების ასახვა ქართველ მწერალთა შემოქმედებაში „რუხის ბრძოლის“ მიხედვით -----544

Levan Jinjikhadze, Reflection of Georgian-Abkhaz relations in the works of Georgian writers according to „Rukhi Battle“ -----545

ნომრის სპეციალური სტატია Special Article of the Issue

ზურაბ პაპასკირი <https://doi.org/10.52340/sou.2023.21.44>

„დავითისა და კონსტანტინეს წამების“ ერთი უცნაური ცნობის გააზრების საკითხისათვის ანუ რატომ გამოაცხადა ქართველმა აგიოგრაფმა კომან-ყიჟაყ-თა „მეფე“ ჰერაკლე კეისრის მოკავშირედ -----557

Zurab Papaskiri, On Understanding of One Strange Passage of the „Martyrdom of David and Constantine“ I.E. Why Did the Georgian Hagiographer Declare the „King“ of the Koman-Kipchaks Be an Ally of Emperor Heraclius -----558

სამეცნიერო ფორუმები, რეცენზიები, პროექტები და Reviews, Projects and Conferences

საერთაშორისო, ეროვნული და საუნივერსიტეტო კონფერენციები, ფორუმები, სიმპოზიუმები, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2023-2024 წლებში ჩატარებული სამეცნიერო ფორუმები. ინფორმაცია შეკრიბეს ლია ახალაძემ და ეკა ესებუამ -----584

Scientific Conferences, Forums and Symposiums, International, National and University Conferences Held by Sokhumi State University in 2023-2024. Information Collected by **Lia Akhaladze** and **Eka Esebua** -----588

ეროვნული და საერთაშორისო პროექტები (სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 2023-2024 წლების საერთაშორისო და ეროვნული პროექტები.

ინფორმაცია შეკრიბეს ლია ახალაძემ და ეკა ესებუამ -----591

International and National Projects (International and National Projects of Sokhumi State University for 2023-2024). Information collected by **Lia Akhaladze** and **Eka Esebua** -----593